

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy hóra kor. 1.---	Vidékre: Egy hóra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.---	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.---	Félévre --- " 7.---
Egész évre --- " 12.---	Egész évre --- " 14.---

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FŐSZERKESZTŐ: dr. GYÖRFFY GYULA

FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉNYES LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Várház-körút 8. szám.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint

Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Hegyi páter esetéből.

Budapest, október 16.

Évtizedes multja sincs jóformán nálunk a szövetkezésnek és már is kiélesítette a tőkék ellentétét, azaz azt a harcot, melyet népszerű magyar nyelven agrár és merkantil csetepaténak nevezünk. Nemzetgazdasági szempontból ha örvendettünk volna bár a stabil és mobil tőke harcának, ha örömmel láttuk volna, mint mozdítja tette az agilis, eleven, mobil, azaz merkantil tőke a szunnyadó, stabil agrár erőhalmazt, de látva azt, hogy a háborúság téves irányba terelődik, tiltakoznunk kell ellene.

Az agrár és merkantil csetepaté ma már nem gazdasági, hanem politikai harc. Politikai célok szolgálatába szegődött mindkét gazdasági párt és erejét politikai hatalom kivására használja. Ezt a célt szolgálják a szövetkezetek is, melyek immár oly irányban dolgoznak, annyira elfajultak, hogy fennálló kormány és parlamentáris rendszerünknek kimondottan ellenségei.

Mondjuk ki nyíltan — a szövetkezetek közül azok, melyek fogyasztási czim alatt szolgálnak a közérdeknek, ma közönséges korteszékké váltak a néppárt kezében. Tagadhatatlan, hogy az eszközt a néppárt igen jól választotta, mert a fogyasztási szövetkezet révén a népet vitális érdekeinél ragadja meg és köti magához,

hogy felekezeti gyűlölséget, a kereskedői osztály elleni izgatást, saját politikai céljainak mindennél előbbrevalóságát szítsa föl benne.

Előrelátható, hogy a néppárt tiltakozik majd e vád ellen, de valódiságát többé meg nem döntheti. Amit tagadtak eddig, amit a legnagyobb titokban tartottak, azt most leghivebb kortesük — Csongrád hirdethet plébánosának, Hegyi Antalnak fanatikus tulbuzgósága árulta el. A néppárt fegyvere visszafelé sült el és föltárta az aknát, mely alkalmas lett volna arra, hogy Magyarország állampolitikai és felekezeti békéjét megbontsa.

Mert mi történt Csongrádon? Vasárnap délután, közvetlenül a vecsernye után Hegyi Antal plébános teljes papi ornátusban, kezében a feszülettel, két káplánjával és a minisztránsokkal, harangszó mellett bevonult a csongrádi fogyasztási szövetkezet új boltjába és azt fölszentelte. A plébános kíséretében volt Wild-Fleur Károly budapesti katolikus lelkész pedig beszédet intézett a néphez, melyben azt mondotta, hogy tisztességes csongrádi polgár csakis az új keresztény boltban vásárolhat.

Es a heczkáplánok ezt teszik a vidéken mindenütt nem olcsóbb, nem jobb anyaggal látják el a népet, de felhasználvan ezeknek vallásosságát. szitják felekezeti gyűlölséget, segítik osztályokra tagolni a nemzetet, hogy eképpen az ő táboruk

nöjjön. Rizskásával terjeszteni politikai elvüket, szolgálni érdeküket: ez a néppárt terve a fogyasztási szövetkezetekkel s éppen ezért nem vehetik rossz néven, hogy a felvilágosult emberek s a Krisztusi tanok igazi követői teljes erővel küzdenek a keresztény czim alatti politikai izgatásokra berendezett nép kaszinók, vagy más-képpen rizskásás boltok ellen.

Kérdem szeretettel nagytiszteletű Molnár János apát urtól és kevésbbé tisztelt társától, Rakovszky Istvántól, hogy még tagadják-e most, ebben az esetben a közösséget Hegyi Antallal, szeretett plébános barátjakkal? Kérdem szeretettel, van-e létjogosultsága ennek a fogyasztási szövetkezetnek pl. Csongrádon, azaz ott, ahol akárhány olyan boltos is van, aki nemcsak hogy sáfrányt és gyömbért mér, de önökkel egy akolban hallgatja az Ur igéit?

Hiszen a fanatizmusuknál fogva megfogott nép, amely a „keresztény fogyasztási szövetkezetek“ adózója, eddig sem a „zsidóboltosnál“, hanem a keresztény boltosnál vásárolt. Éppen a keresztény boltosokat ütik vele!

Nem, nagytiszteletű Molnár János és kevésbbé tisztelt Rakovszky István urak, önök aligha merik azt állítani, hogy a fogyasztási szövetkezet a nép gazdasági hasznát jelentené. E fogyasztási szövetkezetek — és ezt merem mondani — nemcsak hogy selejtesebb, de drágább portékát áru-

A habok varázsa.

— A Magyarország tárczája. —

Irta: Prévost Marcel.

Génie Jaquesnak hívták. Egy kis deák- vendéglőben ismerkedtem meg vele, ahol akkoriban, kivált a hónap végén, gyakran megfordultam. Azonnal feltűnt. Kuszált szakállja, bozontos haja és szép szürke szeme volt, melynek villogását a poros pápaszem mögül inkább csak sejteni, mint látni lehetett. De mindenek fölött szembeötlött esetlen viselkedése. Mikor a helyiségbe lépett minden asztalnak nekiment és sehogysam tudta, hova tegye a kalapját meg a botját; végre mellém telepedett. Évés közben rövidlátó szemével folyton a sötartót kereste, míg végre odanyújtottam. Így kötöttünk ismeretséget.

Mint minden félénk ember, miután megört a jég gyorsan fölmelegedett. Elmondta, hogy segédtanító valami intézetben. Ezer frank az évi jövedelme, lakás nélkül, ami ép elég az éhenhalásra.

De mit törődött most ő az éhenhalással? Majd a jövő mindenért kárpótolja. A híres költő gyorsan feledni fogja a szegény tanító nyomorát. Mert költő volt. Egyelőre ugyan csak önmagának irt verseket. Ha erről beszélt, hát szinte megvadult.

— Hiszem, hogy még fölviszem, — mondta tétova tekintettel és kigyúlt arczczal. — Van-nak emberek, akiket már a sors kiszemelt arra, hogy nagyokká legyenek s ilyen vagyok én is. Eiletem igazán oly különös volt, hogy nem érne hajítófát, ha a jövő nem biztatna. Nem mondtam még önnek, hogy talált gyermek vagyok? — Hirtelen kihuzta zsebéből a „Petit Journal“ egy szelétét s olvasta: „Bercyben egy

G... nevű homokotró tegnap csónakában durva pólyába göngyölt gyermeket talált. Mintán a rendőrséget értesítette, a jó ember kívánsága az volt, hogy megtarthassa a gyermeket, ha nem keresnék és eltartásáról minden segély nélkül gondoskodnék.“

— Ez a G... — folytatá Jaques — Génie apó volt, a gyermek pedig én. Az öreg ugy bánt velem, mintha saját gyermeke lettem volna. Sokat ígérő nevét is ráruházta. Később iskolába küldött és művelt embert nevelt belőlem. Aztán meghalt. Nem igyekeztem megtalálni szüleimet. Igazi apám mégis csak a homokmunkás Bercyből, igazi anyám pedig a Szajna, az egyetlen, ki karjain ringatott, mikor gyermek voltam. Szemébe könny tolt és mereven nézett a mustártartó gombjára. Mikor még élt az öreg, minden este a Szajna partjára tiltünk. A folyó vigan csobogott lábaink alatt, mintha mesélni akart volna csodás, titokzatos mesét. — Elhallgatott. — Meghalt az öreg. Szomorú, ha az embernek nincs atyja. De az anyám, a Szajna, megmaradt: minden este meglátogattam. Eljönne ma este velem? Megmutatnám azt a helyet, ahol találtak.

Belém csimpaszkodott, mintha régi pajtása volnék és a Szajna felé vezetett. Szép augusztusi éj volt. Ha Bercyre tekintettünk át, az égbolt sötétkékeknek, sőt majdnem feketének látszott, tehintve számtalan csillaggal, mintha fényes szegrekket, volna kiverve. Mögöttünk azonban égő pirban izzott a láthatár. A gázlángok ezrei kigyúltak. Hátul pedig a hold kelt föl s a láthatár mind halványabbá, áttetszőbbé lett. Szótlanul haladtunk. Elhagytuk a várost s az egész táj sötétben tárult elénk. Jaques egész közel huzott a folyóhoz. A mély csöndben csak a víz csobogása és a világváros tompa moraja hallatszott. Egy kunyhó előtt megálltunk

— Itt az a hely, hol engem találtak, — szólt Jaques. — Az öregem idejében karika volt itt, amelyhez csónakát kötni szokta. Valóban, nagyszerű meglepetés lehetett, mikor egy szép napon siró gyermeket talált! Különbén nyomoruságos élete lehetett. Edes-keves homokot lehet eltakarítani egy nap alatt. Istenem! Es mégis mennyire szerettem volna magam is ezt az életet; balgaság volt: tudóst nevelni belőlem!

Jaques gyorsan beszélt, mintha behozni akarná hosszú hallgatását, de az utolsó szavaknál hangja remegett.

— Szinte beteges vágy él bennem a Szajna után. Minden este el kell ide jönnöm. S ha egyszer crót veszek magamon és nem teszem, egész éjjel róla álmodom. Uldöz még az ágyamban is, érzem: mint ringat, mintha lenn a hullámokon feküdném. A költők habléányokról írnak, akik a víz fenekén élnek és énekükkel a hajósokat csábítják. Badarság! Hisz a víz ön maga huz, vonz bennünket. Kérdezze meg a hajósoktól vagy a homokosoktól, mind megmondhatják önnek. Beszélni, csevegni tudnak vele és ő felel. El ő; minden részecske mozog benne és mi más az élet, mint mozgás. Higyje el: e pillanatban is egy titokzatos kar legszebb zenéjét velem hallani!

Talán ön nem is hallja, de én hallom. — Egész közel simult hozzám és egyszerre változott hangon mondá: Ha egyedül vagyok, néha ellenállhatatlan kedvem támad belevetni magamat, hogy lássam, milyen érzés lehet ez? Génie apó életében sok vízbefultat láttam, kiket ő halászott ki; néha még éltek is; ilyenkor mindig megkérdeztem tőlük: mit éreztek. A legtöbb nem emlékezett. De egyszer egy furcsa öreg ember azt mondta, hogy felséges volt. Ő már másodszor próbálta.

Jaques felugrott és nekem is kezét nyuj-

sitanak, mint a tisztességes boltosok. Az olyatén frázisok, hogy önök rezi nélkül dolgoznak, józan elmét nem téveszthetnek meg, mert azt a kutya se hiszi el önöknek, hogy a szövetkezeti elárusítók ingyen dolgoznak. Ezenkívül ki biztosítja a szövetkezeti tagoknak azt, hogy az elárusítók becsületes kalmárok, akik saját hasznukra nem dolgoznak, az árut nem hamisítják, nem mérlegelik néminemű csalafintasággal? Ki biztosítja ezt, kérdem az önök által vallott felebaráti szeretettel? És ha netalán önnek Molnár János, vagy Rakovszky István ur eszébe jutna az, hogy erkölcsi jótállást vállaljon a szövetkezeti elárusítókért, erre eleve is azt mondom, hogy ez nekem kevés, mert önök rég eljátszották azt, ami szükséges ahhoz, hogy erkölcsi garanciájuknak érvénye legyen. Ám adhatnak anyagi biztosítékot, mert hisz a földi javak vámján tudva nyerték vissza azt, mit a lelki réven elvesztettek.

A csongrádi esetből nagy okulást méríthet a józan magyar közvélemény. Megtudhatja: hogy a szövetkezeti cégér alatt összegyűjtött heterogen elem — a heterogenitás ellentmond az okszerű szövetkezésnek — nem gazdasági boldogulást, hanem politikai célokat hajhász. E politikai célok pedig azonosak a néppárt elveivel, amire Magyarországnak sohasem volt szüksége.

De igenis Molnár Jánoséknak!

Budapest, okt. 16.

Sajtóper királysértés miatt. A „Független Magyarország” ez évi október 2-iki számában „A koronatanács” című vezércikkében a kiegyezésről írva, azt az álláspontot foglalta el, hogy a kiegyezésnek tulajdonképeni akadálya a király. Az ügyészség a király személyének ilyen nyílt bevonásával királysértést látott és sajtófeljelentést tett a lap ellen.

A csongrádi és tápéi választások. A képviselőház mai ülésén jelentette be Apponyi Albert házelnök, hogy a csongrádi és tápéi választókerületek

totta, hogy fölsejtsen. — Nem tehetek róla, örültség tölem, de előbb-utóbb mégis csak beleugrom. — mormogta.

Éjjélre járt az idő. Lassan mentünk a folyó mentén Páris felé. Jaques nem szólt semmit, egyre a folyó észbontó csevegését hallgatta. A hold már magasan állt az égen és sugarai ragyogva törtek meg a homokba vesző apró hullámokon. A Notre Damnál kísérem megállt.

— Itthon vagyok! — szólt és egy utcára mutatott. — Isten önnel, köszönöm, hogy eljött velem. Találkozunk-e holnap a vendéglőben! — Igen.

— Tehát viszontlátásra!

De bizony sok időbe telt, míg viszontláttuk egymást. Génie Jaques nem jött többé a kis diák-vendéglőbe. Többször kerestem lakását: hiába. Quartier latin koromon már öt esztendeje túl voltam, amidőn egyszer végigmentem a Notre-Dame hidon és az az ötletem támadt, hogy elmegyek a Morgue-ba. Szokás szerint egész tömeg állt az „ismeretlenek” fényképei előtt. Ijesztő agastyánok ősz hajjal, vén banyák szögletes vonásokkal, mellük száraz kéregként testükhöz tapadt. Itt-ott egy fiatal nő vagy gyermek is felpuffadt testtel. Tátongó sebbel fejükön, vagy keskeny vágás halántékukon, néhányan pedig minden seb nélkül. De mindez arcokat a haláltusa szörnyen eltorzította. Szemük természetellenesen felrántva s az utolsó sikoly közben megdermedt szájuk nyitva. És amint ott álltam, egy hang szólalt meg mögöttem:

— Ezek boldogok, ugy-e? Megfordultam, Génie állt mögöttem. Öt év alatt igen megváltozott. Arcza megránczosodott, haja teljesen megöszült, sajátságos ellentétet képezve fekete szakállával. Öltözéke még szegényesebb s hanyagabb volt, mint annakéltte. Ugy mint első ta-

képviselőküldési jogának felfüggesztése iránt kiküldött bizottság beadta jelentését. Arról értesültünk, hogy a tápéi kerületbe kiküldött bizottság nagyobb mérvű visszaéléseket nem állapított meg. Másrészt áll azonban a dolog a csongrádi választó kerületben. A kir. kuria által már megállapított 354 eseten kívül a bizottság még 126 esetben állapította meg az etetést és itatást és így összesen 480 nagyobb visszaélés van bebizonyítva. Ez adatok alapján a csongrádi kerület képviselő jogát okvetlenül felfüggeszteni kéri a bizottság.

Bizottságok megalakulása. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartotta alakuló ülését. A kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter voltak jelen. A bizottság elnökeké Falk Miksát, előadója Neményi Ambrust választották meg. A véderő bizottság alakuló ülésén Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter volt jelen. Elnökké Podmaniczky Frigyes bárót, előadóvá Münnich Aurél választották. A bizottság kedden veszi tárgyalás alá a honvédelmi miniszter által a képviselőház mai ülésén benyújtott törvényjavaslatokat. Az igazságügyi bizottság alakuló ülésén a kormány részéről Plósz Sándor igazságügyminiszter és Mohay Sándor államtitkár vett részt. A bizottság tavalyi elnöke Fabinyi Toofil az elnökséget nem lévén hajlandó elfogadni, ma helyette elnökül Hodossy Imrét ajánlotta, a kit a bizottság egyhangulag meg is választott. A bizottság jegyzőjeül Nagy Mihályt választották meg. A bizottság azután a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat két előadójává ismét Günther Antalt és Kabár Endrét választotta. Egyszersmind elhatározta, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot már kedden tárgyalás alá veszi és folytatatosan hetenként három ülésen, kedden, csütörtökön és szombaton tárgyalják.

A civilista fölemelése. Nagyhatalmi állásunk egyik kénytelen terhe — a civilista — eddig is elég magas volt. Udvartartási költségünk eddig 9.300.000 koronára rug. Mint értesültünk, a kormány a civilistát 2.000.000 koronával szándékozik fölemelni. Egyelőre csak regisztráljuk ezt a hirt, de már most is megjegyezzük, hogy semmi jel sem mutatja, hogy nagyhatalmi állásunk időközben előkelőbb színvonalra emelkedett volna. Már pedig azt hisszük, hogy a civilista emelésének csak az lehetne az egyedül elfogadható indokolása. Ezt pedig bajos lesz a kormánynak indokolni.

lálkozásunkkor, karon fogott és vitt a Szajna felé. Majd beszélni kezdett:

— Hja, azok boldogok odalenn! Nem kell nekik a mindennapiért küzdeni! Még csak gondolkodni sem kell! Ha én is ott lehetnék!... Komolyan mondom: egészen szívesen venném, ha ott lennék én is a fényképek közt. Tegnap láttam, ép mikor a Morguebe jöttem, amint egy asszonyka egy hullára vetette magát, a szeretője hullájára. Jules! Jules! kiáltozta egyre. Reggel összekocczantak valamin s a férfi azt mondta, hogy a vízbe ugrik. Mikor aztán igazán elmaradt, a kicsikének az az ötlete támadt, hogy a Morgueban várakozik rá. Nem sajátságos ez? De rám nem várna senki. Ez gátolt eddig, hogy az utolsó lépésre szánjam magam.

Beszéd közben oly hevesen hadonászott, hogy az arramenők mind megfordultak utánunk.

— Igazán örvendek, hogy viszontlátom önt. — mondá bizalmasan. — Emlékszik még éjjeli sétánkra? Én mindig örömet gondolok rá. Rosszul ment azóta dolgom... Mindenféle pályán kísérleteztem. Egyszer pedig a külföldre akartak tanítónak szerződtetni, de oda nem vihettem volna el őt... hiszen tudja... Hogyne, láttam én azt, ha nem is vallotta volna be, szemének tétova fénye élénken tanuskodott róla, hogy még mindig a Szajna varázsa tartja fogva őt.

Aztán minden átmenet nélkül kezdte szavalni költeményeit. Ahogy mások kedveseiket éneklék meg, úgy énekelte ő a Szajnárol. Minden vidék, amit folyásában érint, meg volt örökítve azokban a sajátságos rimekben. Minduntalan váltakozott a címük és majd komikus, majd zord, megható, vagy nagyszerű képek mozaikja játszott bennük. Jaques észrevette, hogy költészete szívehez szólt. Megállt és hirtelen megragadta mindkét kezemet. Szép,

A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága ma délelőtt Beniczky Ferenc elnöke alatt ülést tartott, amelyen a kormány képviselőiben Darányi Ignác földmívelési és Láng Lajos kereskedelmi miniszter volt jelen. A bizottság megalakulva, elnökké megválasztotta gróf Andrássy Aladárt, jegyzővé pedig gróf Széchenyi Imrét. Tárgyalás alá került ezután a hódmezővásárhely-nagyszentmiklósi helyi érdekű vasút engedélyezéséről és a budapest-esztergom-füzitői h. é. vasút részvénytársaság engedélyokmányainak egyesítéséről szóló törvényjavaslat, a pápa-bánhidai és a sziszek-capragvrgnmosti h. é. vasutak tárgyában hozott országos határozat, végül a Béga-csatornának a temesvályi ármentesítő társulat szentesítése érdekében szűkös rendezéséről szóló törvényjavaslat. A bizottság Darányi Ignác földmívelési és Láng Lajos kereskedelmi miniszter felszólalása után valamennyit elfogadta.

A nagy hallgatók.

Széll titkolódzik, Körber titkolódzik. A kiegyezési vita modern augurjai még komolyabban játszik szerepüket, mint római elődeik, s nemcsak hogy maguk nem nevetnek egymás szemébe, de még az uszályukat hordó sajtótól is megkövetelik a nagyképi augurok titkolódzó modorát.

Nem akarunk most annak bírálatába bocsátkozni, indokolt-e ez a hallgatás. Annyit azonban már most is mondhatunk, hogy a kiegyezési tárgyalások módja nem lehet azonos a külállamokkal való vám- és kereskedelmi szerződések tárgyalásának módjával. Az Ausztria és Magyarország között folyó tárgyalások nem bírnak olyan külügyi jelleggel, hogy ebbe harmadik fél beleavatkozhatnék. Vagy olyan gyöngének érzi magát Széll is, Körber is, hogy a tárgyalásoknál Magyarország és Ausztria a maga souverainitását nyilvános tárgyalás útján nem érvényesíthetné?

Sajnos, de úgy látszik, ebben kell keresnünk a nagy titkolódzásokat. De ha a tisztelt kormányelnökök csakugyan oly gyöngék azzal az ismeretlen harmadikkal szemben, ám viseljük ennek a szánalmas szerepnek teljes felelősségét maguk. De a magyar sajtó ilyen hallgató szerepre nem vállalkozhatik.

Konstatáljuk, hogy a kormány egyik felelőse a kiegyezési tárgyalásokról szólva tegnap kijelentette, hogy nem ismeri a kiegyezési tárgyalásoknak sem anyagát, sem történetét. Nos, ha ez a kijelentés a valóságnak

nagy szeméi felragyogtak. Ebben a pillanatban már nem tette az örült benyomását. Csodás lágy hangon szólt.

— Köszönöm! O rajta és Génie apón kívül ön az egyetlen, akinek pár boldog órát köszönhetek. Megyek. Igazán, nagyon kopott a ruhám, mindenki utánunk fordul. De ha örömet, nagy örömet akar szerezni nekem, jöjjön el holnap oda, ahol ma találkoztunk, ugyanabban az időben. Igazán lekötözte!...

Néha vannak szerencsés véletlenek is. Alig tiz percczel azután, hogy Jaques elvált tőlem, találkoztam, egy fiatal képviselővel, ki iskolatársam volt. Gondolataimmal még annyira Jaques költeményeibe voltam merülve, hogy másról nem beszélhettem, mint róla. Fiatal barátomat a szegény Jaques története mulattatni látszott.

— Ép ma reggel szokott meg titkárom egy német kisasszonnyal, — mondta aztán, — küldd el poétádat hozzám. En nem bánom, ha monomániában szenvedő titkárom lesz is! Legálább nem bomlik a szoknyák után s a Szajna bizonyára meg nem szokik vele.

Immár biztosítva volt a szegény Jaques sorsa és én boldog voltam, hogy holnap ilyen örömhírrel fogadhatom.

Másnap, ígéretemhez híven, elmentem a Morgueba, ahol nagy embertömeg csődült egy hullá köré, melyet ép akkor huztak ki a Szajnából. Csak bajosan tudtam előrehatolni.

Alig husz perc, hogy beleugrott. Világos nappal, bihetetlen! Megleste a pillanatot, mikor nem volt a közelben senki. Csupán egy kis lány látta és sikoltozására jöttek is, — de már későn! — hallottam mondogatni. Végre sikerült közel jutnom. Ott feküdt a halott, rongyos ruhájáról csurgott a víz, szemé üveges volt s a szája nyitva.

Felkiáltottam
Ó volt!

megfelel, akkor az csakugyan nagyon szomorú, de ha csak letagadása annak, amit tényleg tud és tudnia kell, akkor a miniszteri felelősségnél százszor súlyosabb felelősség terheli a sajtót, mert az már egyszerű félrevezetés a felvilágosításra méltán jogosult ország közvéleményének.

Ebből a zárkózottságból csak néha-néha lépnek ki a némán harczoló vezérek és a háttérben sorakozott tömegeket egy-egy vészhirrel rémítik meg. Ilyen kedvesen riasztó jelszó a 14-ik §-t is.

Valahányszor csak megerednek a kiegyezési tárgyalások, minduntalan kísért a 14-ik §. Széll is, collegája is unós-untalan használják azt a vaktöltésű pisztolyt, melytől épen azért nem igen juhászodnak meg a felbőszült elemek.

Ideje volna már, hogy végezzünk azzal a mumussal egyszersmindenkorra. Nem méltó sem a tárgyalások fontosságához, sem a tárgyaló felek komolyságához, hogy fegyverként tüntetnek fel egy sétatápczát. Mert bizony, a kiegyezés kérdésében 14-ik paragrafusnak soha nem volt és nem is lesz komoly szerepe.

Ausztria félalkotmányában benne van ugyan az absolutismus hagyatéka: a 14-ik §. is. De hát jól különböztesünk. A 14-ik paragrafus mindig mentőszó volt ugyan az osztrák kormányoknak, valahányszor politikai zavarból kellett menekülni. Dynasztikus érdekek, öszbirodalmi eszme, nyelvkérdés, nemzetiségi küzdelmek, mindmegannyi alkalmas talaja a 14. paragrafus esetleges alkalmazhatóságának, de aki 14-ik paragrafusról, mint a kiegyezési tárgyalásokban számbavehető tényezőről beszél, az teljesen félreisméri az osztrák politikai helyzetet.

Mindaddig, míg közjogi szerepről van szó, az osztrák alkotmányos érzék közömbös marad a 14-ik §-al szemben. Alkalmazhatják annyiszor, ahányszor épen a dynasztianak kedve szottyan osztrákjait arra emlékeztetni, hogy alkotmányosság még most is csak kegyelmétől függő.

De egyes localis jelentőségű érzékenységtől eltekintve Ausztria sohasem berzenkedett a 14. §. ellen. Mert a paragrafus mindeztideig csak öszbirodalmi és politikai érdekek szolgáltatában alkalmaztatott.

Hogy azonban a dynasztia egy olyan kiegyezést, melyet az osztrák parlament mint az ő szempontjából Ausztriára nézve kedvezőtlen visszautasít, a 14-ik §-al Ausztriára okrtóaljjon, képtelenség.

Inkább hajlandó az osztrák udvari politika még a hatalmi érdekek rovására is megtérni, hogy Ausztria közgazdasága, ipara és kereskedelme az osztrák parlament hibájából szenvedjen, de sohasem fogja magára vállalni egy rosszabb kiegyezés odumát.

A császárparagrafus tehát üres fenyegetés. Csak éppen arra való, hogy a magyar parlamentet bírja engedményekre, de sohasem szól az osztrák parlamentnek.

Mindent megcsinálhatnak Ausztriában a 14-ik paragrafussal, de a kiegyezés kérdésében annak alkotó szerepe sohasem lesz. Dr. S. L.

A képviselőház ülése.

— október 16.

Az ez idő szerinti alkotmányosság barátai boldogan konstatálhatták, hogy a képviselőháznak szánt bombák nem tartották távol a mai üléstől a honatyákat és azok igen szép számban jelentek meg. A parlament környékén felémelt létszámban czirkáltak a rend éber őrei, élénken figyelve minden gyanus alakra. Jó szerencse, hogy *Makkay* bácsit a ház portása már messziről megsüvegelte, mert néhány politikai eseményekben tájékozatlan detektív már-már szemet vetett az ákosfalviak derék képviselőjére.

Mig odakünn a legnagyobb rend uralkodott, addig a házban óriási fejtelenség volt. A mult ülésen választott bizottságoknak ugyanis ma volt alakuló ülésük és ő célra felhasználták az épület összes helyiségeit úgy annyira, hogy még a hirlaptudósítók termének is jutott egy bizottság, már most azután megtörtént az a mulatságos eset, hogy egy csomó képviselő ide-oda szaladgált, a folyosók tömkelegében keresvén a bizottságát és annak helyiségét. Volt olyan is, aki már csak az ülés végén bukkant társaira, sőt suttognak olyanokról is, akik még most is ott bolyongnak a labirintusban, elfelejtvén az annak idején

Ariadnának oly jó szolgálatot tett fonalat idején beszerezni. Ez után az épületes kergetőzés után ugy fél 11 óra tájban *Apponyi* megnyitotta az ülést és első sorban sajnálatának adott kifejezést afelett, hogy a képviselőház a kolozsvári *Mátyás*-ünnepély alkalmával nem részesült a házat megillető tiszteletben és biztosította a honatyákat, hogy ez legközelebb (t. i. az új *Mátyás*-ünnepélyen) már nem fog megtörténni. A honatyák ezt meglelégedéssel vették tudomásul. Báró *Fejérváry* hadügyminiszter egy kis meglepetéssel kedveskedett a tisztelt háznak, amennyiben ma nyújtotta be a tartalékosoknak a közös hadsereg és a honvédség létszámának kiegészítésére leendő, hosszabb időre való behívásának javaslatát.

Katonadolgokról lévén szó, néhány gyengébb lelkű honatyának ismét eszébe jutott a bomba s lopva tekintgettek a miniszterek padjai és az elnöki emelvény alá, ahonnan tudvaleg az explosiónak a levél szerint történni kell.

Széll Kálmán mosolygó arcza azonban ezeket is csakhamar megnyugtatta és így az ülés egész zavartalanul folyt egész az első berekesztésig.

Ezt az új terminus technikust indokoltá teszi az a mulatságos eset, hogy *Apponyi* Albert házelnök ma berekesztette az ülést, mielőtt a napirend meg lett volna állapítva, holott a házszabályok értelmében ez nem lehetséges. Természetes, hogy néhány öreg ezt a hibát azonnal észrevette és protestált, amire az elnök újból megnyitotta az ülést, megállapította a napirendet és immáron másodsor, de ezuttal végérvényesen az ülést berekesztette.

II.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László és báró *Fejérváry* Géza.

Az ülés megnyitása után

Apponyi elnök a kolozsvári ünnep dolgában a következőket jelenti: Kétségtelen, hogy nem csupán a kolozsvári ünnepélynél, hanem majdnem minden hasonló alkalomnál előfordul az a visszasság, hogy a képviselőház küldöttségéről, annak elhelyezéséről nem oly módon gondoskodnak, mely Magyarország nemzeti képvisellete méltóságának megfelel. (Ugy van!) Ez egy állandó baj, melyet annál kevesebb lehet Kolozsvár városa közönségének felróni, miután abból az általános tájékoztatásból ered, amely e tekintetben fennáll, és miután ezekre a visszasságokra nézve az illetékes tényezők Kolozsvárott a helyszínen már kifejezték sajnálkozásukat. Gondolom tehát, hogy ezen incidensek semmiben sem fogják zavarni azt a magasztos emléket, a melyet a kolozsvári nagy ünnep mindnyájunk kebelében hagyott és azt a benyomást, melyet Kolozsvár város közönségének hazafias lelkesedése mindnyájunkban keltett és mely az iránta való rokonszenvet csak fokozta. (Ugy van! Ugy van!)

Jövöre azonban t. Ház, gondom lesz arra, hogy hasonló, a képviselőház méltóságával ellentétben álló jelenségek, habár csekélyebb jelentőségűek is, elő ne forduljanak. (Általános tetszés.)

És így minden alkalommal, valahányszor a képviselőház testületileg, vagy küldöttség által bármely ünnepélyen részt vesz, előzetesen fogok összekötötésbe lépni a rendezőséggel, hogy minden ilyen visszasság elkerülése előre is biztosítva legyen. (Általános élénk helyeslés.)

Bejelentés azután az elnök, hogy a csongrádi és tápéi választókerületek képviselői jogának felfüggesztése iránt kiküldött bizottság beadta jelentését. A házszabályok szerint a bíráló bizottságokból 11 tagot sorsol ki holnap és ez a külön bizottság az ő elnöklete alatt fog tárgyalni. Holnap teszik le az esküt az új bírálók és az állandó összerférhetetlenségi bizottság tagjai is.

Széll Kálmán miniszterelnök egy kisebb jelentést és az államizéknek az 1902. I. és II. évnegyedéről szóló póthitel és tulkiadásokról szóló jelentését terjeszti be, a melyeket a zárszámadási bizottságnak adnak ki.

Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter be terjeszti az 1903. évi ujonczlétszám megállapításáról, továbbá az 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról és a póttartalékosoknak a közshadsereg és honvédség békeleltetésének kiegészítése végett időlegesen leendő igénybeveteléről szóló törvényjavaslatokat.

Kiadatnak a véderő bizottságnak.

Következett a napirend szerint az 1900. évi állami zárszámadásról az állami számvéveszték jelentése.

Molnár József elfogadásra ajánlja a jelentést. *Madarász* József nem fogadta el.

A Ház elfogadta.

Elnök kéri a bizottságokat, hogy holnap reggel okvetlenül alakuljanak meg. Ezzel az ülést berekeszti.

Felkiáltások: Hát a napirend?!

Elnök: Bocsanat, újból megnyitom az ülést. A holnapi ülés napirendjére a bejelentéseket, a bíráló-bizottság kisorsolását és az eskütételt tűzi ki. (Helyeslés.) Ezzel az ülést végleg berekesztem. (Döröltés.)

KÜLFÖLD

A reichsrath ülése.

Bécs, okt. 16.

A képviselőház mai ülésén *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter megokolja a ma benyújtott 1903. évi költségvetést. A honvédelmi miniszter benyújtja az 1903. évi ujonczjutalékról és a póttartalékosoknak a hadsereg és a honvédség békeállományának kiegészítésére való felhasználásáról szóló törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be a tábori taraczkoknak és az új hegyütegeknek, valamint az ezzel kapcsolatosan létesítendő tábori taraczkütegeknek és a hegyütegerségnek újjászervezésének költségeiből Ausztriára eső 38 millió korona fedezése tárgyában.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter expozéjában méltatja a költségvetési előirányzat főbb számain, a melyek hasonlóságot mutatnak a mult év költségvetési helyzetével. Amit a legutóbbi költségvetési előirányzat és költségvetési helyzet jellemzésére előadott, azt a jövő évi költségvetésről is mondhatja. A költségvetés érezhetően szűk volta egyrészt a gazdasági depresszió tulajdonítható, másrészt a szűkséglek emelkedésének, különösen a beruházási politika terén. A gazdasági depresszió, amely szerencsére nem élesedett ki valóságos gazdasági válsággá, sajnos még ma sem szűnt meg egészen és még ma is érezteti hatását az állami bevételek különféle ágáiban.

Balkán forrongása. A szultán azon fáradozik, hogy *Ferdinánd* fejedelmet arra bírja, hogy ellátogasson *Konstantinápoly*-ba, mert abban bizakodik, hogy ez a látogatás csillapítólag hatna a macedon mozgalomra. A fejedelem eddig nem adott határozott választ a szultán kívánságára. A macedoniai helyzetre való tekintettel a konstantinápolyi *czarka* *Macedonia* valamennyi püspökéhez és egyházközségi előljárójához táviratot intézett, amelyben a bolgár lakosságot lojalításra és békeségre inti. A táviratot a helyi hatóságok kívánságára kihirdették és az összes bolgár falvakban plakátokon közudomásra hozták. A porta jelentése szerint tegnapelőtt *Varvaricánál*, *Strumicától* északra egy bolgár banda uegütközött a török csendőrökkel. A banda megmaradt részét üldözik a csendőrök *Petricz* irányában.

Belgrádban az a hír van elterjedve, hogy a macedoniai és ó-szerbiai forrongások, az albánoknak a montenegrói határon való sürü betörése és megszárlása, melyek ellenében Montenegro eddig hiába kért orvoslást a portától, arra indították Montenegro fejedelmét, hogy minden eshetőségre való tekintettel de első sorban a montenegrói határ hathatós megvédése céljából, mozgósítást rendel el. A már hetek óta tartó csöndes mozgósítás és az albán határ mentén több fontos stratégiai helynek megerősítése munkálataiban élénk részt vesznek: *Santagale*, *Baldacci*, *Martelli* és *Luciano* olasz hadimérnökök, akik állítólag önként ajánlották föl szolgálataikat Montenegro fejedelmének.

Konstantinápoly, okt. 15.

A porta kijelenti, hogy a hadügyminisztérium jelentései szerint *Dsumabála* és *Szerret* között a katonaság majdnem teljesen véget vetett a bandák garázdálkodásának. Az ez alkalommal elfogott emberek, akiknek *Mannlicher*-fegyvereik és bolgár katonai egyenruhájuk volt, bizonyítékul szolgálnak a nagyhatalmasságoknak tett legutóbbi közléseknek.

— A szón esztrájk. Az amerikai szónesztrájk úgy látszik vége felé közeledik. A mai táviratok ugyan még bizonytalanok jelentik a helyzetet; de hirt adnak arról is, hogy a munkások közt megoszlanak a vélemények. Az egység megbomlása pedig

az ellenállás gyöngülését jelenti. A nemzetközi nagy szén-sztrájk hullámai leérkeztek már hazánkba is s a magyar szénbánya-munkások sztrájkjal fenyegetőznek az esetre, ha a magyar bányatársaságok szemet szállítvának a sztrájkterületekre s így neheztlenek a külföldi sztrájkolók helyzetét.

Hir szerint Basly képviselő Nord megye prefektusától táviratot kapott, amely szerint a szénbánya-társaságok hajlandók elfogadni azt a választott bíróságot, amelyet Basly ajánlott. Ilyen körülmények között megiehet, hogy a nord- és pas de calais-megyei bányamunkások képviselőinek kongresszusa a munka újrafelvételét fogja elhatározni.

Washington, okt. 16.

Ma reggel 2 óra 20 perczkor hivatalos nyilatkozatot tettek közzé, amely szerint a szénbányamunkások sztrájkja befejeződött.

VIDÉK.

(—) Közegészségi muzeumok a vidéken. Dr. Liebermann Leó egyetemi tanár a magyarországi megyeszékhelyek városi tanácsaihoz beadványt intézett, hogy közegészségi muzeumokat állítsanak föl és pedig abból a célból, hogy a nép szemléleti uton ismerkedhessék meg „egészségének és életének” elleneségeivel és egyszerűen a *vedekezés* eszközeivel. Beadványában egytálat részletesen leírja, mi szükséges egy ilyen kisebb méretű muzeum létesítéséhez? A fölvetett eszme jó, de féltő, hogy a városok mostoha vagyoni viszonyai mellett — legalább egyelőre — kivihetetlen.

FŐVÁROS.

! Tüzőrség a központi városházán. A tanács annak az elbírálására, hogy vajjon kimutatható-e a pénteki fedezet a tüzőrségi kirendeltségnek a központi városházán való elhelyezésének a költségeire, a pénzügyi és gazdasági bizottságot kéri föl.

! A Gyermekbarát-Egyesület részére a tanács iugyenes helyiséget engedett át a központi városháza épületében.

! Ruttkayné-Kossuth Lujza elhalálózását bejelentette a főváros ülésén Matuska Alajos helyettes polgármester s tudatta, hogy a temetésén a székesfőváros méltó módon képviseltette magát és hogy disztrihelyet engedett át s a ravatalra koszorút helyezett. A tanács ezt tudomásul vette és elrendelte, hogy a sirt állandóan figyelmes gondozásban részesítsék.

TÁVIRATOK.

A bur tábornokok Németországban.

Köln, okt. 16.

A bur tábornokok az éjjel 1/212 órakor ideérkeztek. A pályaudvaron az altdéutsch-egyesület kölni csoportjának mintegy 40 tagja fogadta. Az egyesület elnöke *Baumann* üdvözölte a tábornokokat és sikert kívánt nekik missziójukhoz. *De Wett* megköszönte az üdvözlést és biztosította a fogadóbizottságot, hogy csupán emberbaráti célból jöttek Németországba. Utálják a politikát és ígértük meg akarják tartani. Biznak benne, hogy az új kormány be fogja váltani ígéréteit és többet fog adni, mint a mennyit felajánlott. A tábornokok zárt kocskiban a Dom-fogadóba hajtottak, ahol megszálltak. A pályaudvar és a fogadó előtt nagy néptömeg gyűlt össze, amely a tábornokokat lelkes ovációkban részesítette.

A szerb kormány-válság.

Belgrád, okt. 16.

A Vuics-minisztérium megmaradásának valószínűsége kisebbedett. Az új kormány kinevezése a királynak a mai nap folyamán Nisből való visszajutetele után várható.

Országos katolikus nagygyűlés.

--- A Magyarországi tudósítójától. ---

(II. nap.)

Ma volt a katolikus nagygyűlés második napja.

Déli 12 órakor a nagygyűlés tagjai ismét a Vigadónak nagytermében gyűltek össze. Ott voltak a püspöki karnak csaknem összes tagjai, a *Zichy* grófok, *Ugryon Gábor*, *Wilczek* Frigyes gróf, *Major* Ferencz orsz. képviselők, *Márkus* József főpolgármester és mások. A diszgyűlésen 12 órakor megjelent *Vaszary* Kolozs bíboros hercegprímás, ki a következő tünepi beszédet tartotta:

Dicsőítsék a Jézus Krisztus!

Amidőn egyházunk láthatatlan fejének nevével üdvözölöm a m. t. gyűlékezetet, fölvetem szememet áldásért. O a látható feje egyházunknak.

A szent iratban olvasom az Ur Jézusnak Péter Apostolhoz intézett e szavait „Te Péter vagy, ez a köszál, és a köszálon fogom építeni egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta.” Hogyan? Jól intéztem az Ur szavait? Jól intéztem!

Csakugyan nem azt mondja Péternek, „Alapítok egyházat és az egyházra téged helyezlek”, hanem azt mondja: „Te reád építem egyházamat” és hozzáteszi „Neked adom a menyország kulcsait — a legfőhatalmat.”

Az Urnak e megdönthetetlen rendelkezésén alapszik azon hitünk, hogy Péter feje egyházunknak és e főnségét utódai is öröklék és bírják.

M. T. Gyűlékezet!

Néhány hónap mulva negyedszázada lesz, hogy XIII. Leo szent Péter utódjává avatottát e szavak kíséretében: „Vedd a hármaskoronával ékített tiakát és ne feledd, hogy atyja vagy a királyoknak és uralkodóknak, főpásztor az egész földkerekségén élő híveknek, akinek dicsőret és dicsőség mindörökké.” A pápai koronával, mely homlokát díszíti, együttesen örökölte a töviskoronát is, mely szívét gyakran megvérezi.

Nem csoda! Hisz kormányzója lön az egyháznak, mely küzdelmek, az üldözések és szenvedések termékenyítő és megújító erejét kapta az ő isteni Alapítójától életelvtől, hogy elnyomatva is gyarapodjék, gyönggittve is erősödjék, elhomályosítva is tündököljön és megaláztatva újra diadalmaskodjék.

XIII. Leonak is osztályrészévé lönnek a világ-egyház kormányzásának sulyos gondjai, mondhatlan nehézségei, aggodalmas küzdelmei és lelki gyötrelmei.

Feladatának terhét még azon 68 év sulya is növelte, mely már akkor vállaira nehezedett. Nem is hitte senki, hogy a törődöttnek látszó Szent Atya képes legyen huszonöt éven át kormányozni azon hájót, melyet minden oldalról a leghevesebb hullámok ostromolnak.

Az isteni Gondviselés azonban csodálatosan örököszt a Szent Atya fölött.

Elrassztotta kegyelmeinek válogatott kincseivel, elhalmozta malasztjának egész bőségével, kitüntette a legtrikább tulajdonokkal, megáldotta hosszú élettel, hogy századokra szóló tevékenysége által minél nagyobb dicsőséget szerezzen az egyháznak.

Nagy szelleme, gazdag tudása, mély bölcsesége és nemes szíve valóban az Ur választottja gyanánt tüntetik föl a Szent Atyát és különösen hivatottá teszik gondteljes feladatainak teljesítésére.

Tudjuk, hogy a viszonyok, melyek között Leo pápa az egyház kormányát átvette, rendkívül szomorúak voltak. Komoly jellegű bajok mételeyezték meg a társadalom szervezetét, növekedtek a veszélyek, melyek az uralkodók személyes biztonságát, az államok nyugalalmát, a népek békéjét fenyegették.

A vallásos öntudat és kötelességérzet megingott a szivekben, az erény és erkölcs törvényei csekély visszhangra találtak; a tekintély varázsa eloszlott, a zavar és féltelenség szelleme ijesztően érezte hatalmát.

A Szent Atya mélyreható tekintete alaposan felismerte a helyzetet s így szólott: „Valami halálos láz járja át a társadalom szervezetét, amely tagjait emészt, minden nyugalomtól megfosztja és katasztrófákkal fenyegeti.” Ennélfogva erősen elhatározta, hogy legfőbb tevékenységét a társadalom sulyos bajainak orvoslására fogja szentelni.

Oda irányítjuk minden törekvésünket, --- így ir pápasága első évében (1878 decz. 24-én) --- hogy fejedelmeket és népeket az egyházzal fenntartott békéhez és barátságos viszonyhoz vezessük vissza. Egész életünk a magasztos célnak lesz szentelve és nem lehet akadály, mely törekvésünkben gátoljon.

Nagyszabású körlevelei valóban majdnem mind e magasztos cél megvalósítására irányulnak, főpapi oktatásai arra czéloznak, hogy a híveket hűség és engedelmségre és törhetlen ragaszkodásra indítsák

azon örök igazságok iránt, melyeket az egyház fennállása óta tanít.

Oly sokoldalú, oly kitartó és következetes az a tevékenység, melyet a Szent Atya e téren kifejt, hogy az egész világ csodálkozásának tárgyát képezi.

E mellett nem feledkezett meg azon magasztos feladatokról sem, melyek a szellemi haladás előmozdítása, a tudományok fejlesztése és a művészetek ápolása körül az egyház hagyományos osztályrészét képezik. Ezek által tanúságot szolgáltatott azon nem ritkán kétségbe vont igazság mellett, hogy az egyház ma sem veszítette el sem képességét, sem jogát arra, hogy a közművelődés fontos munkáját szellemével irányítsa és az emberiséget a haladás ösvényein vezérelje. Könnyen magyarázható tehát, hogy jelen örömmünnepe alkalmából seregesen vándorolnak a nemzetek az örök város felé, hogy bemutassák hódulatukat szent Péter azon utódja előtt, kit a legnagyobbak közt fognak említeni és tisztelni a századok.

Tudják a népek milliói, hogy az igazság és erény, a szabadság és jog, a béke és jólét kincseit azon erősség falai őrzik, melyet az Ur megdönthetetlen sziklára épített és az idők végeig tartó fennállásról biztosított. A kereszténység központja és öre felé szállanak a mi gondolataink is, oda irányulnak a mi érzelmeink is.

Légy üdvözölve, légy áldva Szent Atyánk tölünk is ez ünnepélyes alkalommal!

Huszonöt éve lesz, hogy viseled az Apostolok lelki nagyságával, rendíthetetlen bátorságával a magasztos tisztelet, nem tekintve, nem kérdeve, vajjon utai a Tábor — a megdicsőülés, vagy a Kálvária — a szenvedés hegyére vezetnek-e? Mégysz szilárd határozott léptekkel a kijelölt ösvényen, mint Urad rendelé.

De nem egyedül mégysz!

Kiket oktató igéiddel tanítsz, kiket szelid szavakkal irányítasz, kiket atyai szeretetteddel boldogítasz, mi hű gyermekeid veled megyünk, veled a megpróbáltatásokba, ha kell, a szenvedésekbe is.

Légy boldog Szent Atyánk!

Jó Istenünk kérve kérünk,

Tartsd meg Szent Atyánkat,

Krisztusnak Helytartóját.

Perczekig tartó taps és éljenzés követte a beszédet, mely után felolvasták a pápának a katolikus nagygyűléshez intézett levelét, mely nagy lelkesedést keltett.

Ez után a diszgyűlés véget ért.

NAPIHIREK.

Budapest, okt. 16.

— Időjárás. Az északi depresszió egy czentruma Norvégia, a másik része Oroszország fölé nyomult, a magas nyomás pedig Dél-Európát borítja. Európa időjárása enyhe és helyenkint esős. Anglia és Németországban viharos szelek vannak, nálunk az idő változóan enyhe és az ország keleti és délnyugati felében sok helyen esők voltak.

— Az új Ház tizparancsolata. Az új Ház palotájában annyira tájékozatlanok a honatyák, hogy nem fog megártani, ha az alábbi tizparancsolattal megismerkednek:

1.

Én vagyok a székesfőváros negyedik csodája, aki bevezetlek téged a legsötétebb Lipótváros egyiptomi homályába.

2.

Ne legyenek néked idegen ismerőseid e földön. akikkel meg akarod rejtelmeimet ismertetni.

3.

Ne csinálj magadnak semmiféle faragott képeket új padjaim politurájára.

4.

Tiszteld képviselőtársaidban e kort és ne zadjongj, ha szunyókálnak.

5.

Emlékezzél meg az obstrukciós napokon arról, hogy padjaim költségvetése 748.969 koronát tett ki.

6.

Ne lopj! — idegen államférfiaktól hamis eszméket.

7.

Ne ülj! --- meg egy egész ülészakota padokban alva.

8.

Ne paráználkodjál a — büffében.

9.

Ne kívánd az ellenpárt lelkes szónokának, hogy két óra előtt gutattást kapjon.

10.

Ne kívánd képviselőtársad feleségétől, hogy a karzatról folyton téged gukkerozzon.

Ká—Jé.

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbül a legfinomabb kivittig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra bivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8 sz.

(Andrássy-ut közelében).

oo Nagy képes árjegyzék ingyen. oo

— A szerzetes-mágnás regénye. Napokkal ezelőtt bejárta az összes napilapokat az a hír, hogy Eszterházy Jenő gróf a jezsuita szerzetes-rend tagja kilépett a rend kötelékéből és a rendnél letétbe helyezte 400.000 forintját per utján követeli vissza. Ezzel a kilépéssel kapcsolatba hozták azt, hogy tulajdonképeni okozója a kilépésnek egy elszegényedett marquisné, aki itt Budapesten nyelvtanítással foglalkozott és a royalisták titkos ügynöke volt és akivel a gróf Londonban házasságra lépett. Ezt a határozott formában szárnyra kelt hírt, megjelenése napján a *Magyarság* illetékes helyről nyert felvilágosítása alapján megczáfolta. Daczára e czáfolatnak még továbbra is jelentek meg közlemények, melyek most már apró részleteket is irtak e regényes házasságról. Az újságokban megjelent közleményekre most maga a gróf nyilatkozik következőképen:

Páris, okt. 13.

Tisztelettel kérem — és követelem — a jezsuita rendből való kilépésem előzményei és még inkább következményeire vonatkozó és becses lapjában átvett adatoknak, mint merőben koholtaknak, mielőbb és feltűnő helyen való helyreigazítását, illetőleg visszavonását.

Eszterházy Jenő,

Nyilatkozott ez ügyben a jezsuita-rend budapesti rendházának főnöke: *Riesz Ferenc* is, aki azt jelenti ki, hogy Eszterházyt a rend költségén Cannesbe küldték üdülni, idegbaja miatt. Arról, hogy a rendből kilépett, semmit nem tudnak. Hogy a marquisnéhez érzelmi kötelékek fűzik, arról sem tudnak semmit, hogy Eszterházy vagyonának nagy részét a rendnek ajándékozta, az igaz, de hogy ajándékát visszakérte avagy perel érte, az nem áll.

— A bejelentő hivatal kibővítése. A főkapitány a bejelentő hivatal működését a közönségre igen hasznos ujjatással bővítette ki. Eddig ugyanis a bejelentő hivatal egyedül a lakókra vonatkozó adatokat tartotta nyilván és csak erről adott felvilágosítást az érdeklődőknek. Azonban egyes hatóságok és a közönség is több ízben fordult a bejelentő hivatalhoz czégek, üzletek és vállalatok adataiért. A bejelentő hivatal azonban nem adhatott felvilágosítást, mert az erre vonatkozó nyilvántartás hiányzott. Most a főkapitány úgy intézkedett, hogy a czégek tisztelet és vállalatok adatait a bejelentő hivatal gyűjtse össze és vegye nyilvántartásba. A bejelentő hivatal október elsején elkészült ezzel a munkájával és a közönségnek a bejelentő hivatal a rendes 30 filléres díj mellett felvilágosítást ad ipari és kereskedői vállalatokról, czégekről, ezeknek üzleti és telephelyiségéről és mindezeknél beálló változásokról.

— Fegyelmi egy meghalt tisztviselő ellen. Komárommegye *Kócs* községben ezelőtt 25 évvel meghalt egy gazda ember s kiskoru fiára hagyta összes vagyonát. Az árvaszék a kiskoru anyja kérésére megengedte, hogy a földet egy más birtokos földjével elcseréltesse, arra azonban nem ügyelt, hogy az elcserélt föld, mit a kiskoru kapott, már rég más néven állott, s azt átírni nem lehetett. Most 25 esztendő múlva, az, akinek nevében ezen birtok szerepelt, visszaperelte magának a birtokot s az árva, ki most már 43 éves, pert indított az árvaszék ellen. Miután bizonyos az, hogy az akkori árvaszéki ügyész mulasztást követett el, a belügyminiszter elrendelte az időközben már rég meghalt ügyész ellen a fegyelmi vizsgálatot s ennek eredményétől függ most már, hogy a kárvallott kap-e kártérítést elperelt földjéért.

— A győri sztrájk. A győri waggongyár munkásainak bérharczában még semmi változás nem állott be. A munkásoknak egy kis töredéke, mintegy 150 ember állott csak munkába, ellenben a többi 1600 munkás teljes erővel küzd, hogy követeléseit a gyár teljesítse. *Gulner* államtitkár felszólítására ma dr. *Vázsonyi* Vilmos országos képviselő Láng Lajos kereskedelmi miniszternél járt s közölte vele a tervet, hogy a külföldi kulturáramok példájára egy tekintélyes férjakkól alakult sztrájkbizottság döntson a győri sztrájkoló ügyében. Láng Lajos kijelentette, hogy örömmel látná, ha a sztrájk ezen az uton befejezést nyerne. Ha a felek ezt a tervet elfogadják, a maga részéről a bíróság elnökül gróf *Wickenburg* Márk államtitkár ajánlja. A sztrájkoló munkásoknak ezen elintézési mód ellen semmi kifogásuk nincs s most még csak a gyár igazgatóságán a sor, hogy beleegyezzen a sztrájkbírósg döntésébe. A gyár igazgatóságát már értesítették a kereskedelmi miniszter nyilatkozatáról s így talán már holnap eldől a győri sztrájk sorsa.

— Az elbocsátott főudvarmester. *Ferencz Ferdinánd* trónörökös nemrég elbocsátotta szolgálatából *Nostitz* gróf főudvarmestert s e hirtelen elbocsátás sok találgatásra adott alkalmat. Egy párisi lap, az *Echo de Paris*, az elbocsátás okáról azt a magyarázatot adja, hogy a trónörökös azért bocsátotta el a gróft, mert az *Hohenberg* hercegnével szemben illetlen magaviseletet tanúsított. A gróf állítólag annyira megfélemedezett magáról, hogy a főhercegné a szó legszorosabb értelmében szolgáival dobatta ki. Ezt a pletykát a bécsi lapok aljas szenzációhajhászásnak minősítik.

— Lisztrobbanás. Kisenev orosz községben --- mint egy távirat jelenti --- az éjjel egy malomban óriási lisztrobbanás történt. A malomépület falai összeomlottak és maguk alá temették az ott dolgozó összes munkásokat. A romok alól eddig tíz munkás összeszeronsolt holttestét szedték ki, tíz pedig súlyos sérülésekkel borítva életben került elő. A romok eltakarításán most dolgoznak és féltő, hogy még sok halottra akadnak.

— Demokraták a VII. kerületben. A budapesti VII. kerületben a demokrata-párt folytatja a klikkuralom megdöntésére indított akcióját. Ezért a folyó hó 23-án megejtendő iskolaszéki tagválasztás előkészítéseképp plakátokon hívja fel az elvtársakat a szervezkedésre, hogy az iskolaszéki tagok érdem szerint választassanak, ne pedig az uralkodó klikk nevezze ki őket a polgári akarat mellőzésével.

— Sskkasztó postagyakornok. A battonyai postahivatalban alkalmazva volt *Feldbauer* Pál, makói születésű 23 éves postagyakornok, három kezelésre bizott pénzes levelet elsikkasztott, melyekben összesen 7960 korona készpénz volt. *Feldbauer* a sikkasztás után azonnal megszökött s most a battonyai csendőrség és a makói rendőrkapitányság --- sürgönyileg elrendelte körözését.

— A hamisító gróf szökése. Tegnap számunkban megírtuk, hogy *Matuska* László gróf vasuti szabadjegyeket hamisított. A lipót-szentmiklósi törvényszék vizsgálóbírája tegnapelőtt kihallgatta a gróft, ki bevallotta, hogy ily hamisított szabadjeggyel hatvanszor utazott már a vasuton. Lakásán több hamis bélyegzőt találtak, köztük *Ludwigh* államvasuti elnökgazdát aláírás-nyomatát is. A család gróf, alig hogy a vizsgálóbírónál véget ért a kihallgatása, összecsomagolt és nyomtalanul eltűnt a városból. Miután alapos gyanu merült fel ellene, hogy a grófi címet is jogtalanul használja, ez irányban is megindították ellene a vizsgálatot s most, miután megszökött, el fogják rendelni országos körözését.

— Grüner Jacques bűnhődése. Abostrányok és véres verekedések tanyáját, a Tatra-kávéházat, a főkapitány a kávéház-tulajdonos, *Grüner* Jakab ellen megindított büntügyi vizsgálat alapján méltó büntetéssel sújtotta. A főkapitány ugyanis tegnap arról értesítette *Grüner* Jakab kávést, hogy az e hó 25-én lejáró *játékengedélyét nem újítja meg*. A kávé s a főkapitány határozata ellen a belügyminiszterhez főbbezett.

— Halálozás. *Bakody* Lajos zeneművész és zenei író f. hó 11-én Budapesten meghalt. Az elhunyt művész mint zene-virtuoz és klasszikus zeneszerző különösen a hetvenes években fejtett ki nagyobb tevékenységet, bejárva *Romániát*, *Szerbiát* s az ország nevezetesebb városait, hol mindentűt hangversenyeket rendezett. Az akkori sajtó zeneműveit mint komoly tanulmányokat méltatta, utóbbi időben azonban visszavonult életet élt. Az elhunyt *Bakody* Tivadar egyetemi tanárnak testvéröccse volt.

— Összeütközött vonatok. A Katalin-vasuton Uspenszkaja és Szakadicsneje állomások között két tehervonat összeütközött. A kocsi összezúzódott és három ember életét veszítette.

— Rövid hírek. A Dunába ugrott tegnap este az ó-budai hajóállomás közelében *Ribnyák* Ilona 16 éves leány. A közelben levő hajósok azonban még élve kimentették és Szentendrei-ut 28 számú lakására szállították. --- *Eltűntek. Veszknán* Sándor 19 éves napszámos, *Pollák* Vilma 20 éves hajadon és *Reisner* Anna 12 éves iskolás leány, a rendőrség keresi őket. --- *Ongyilkos asszony*. Ma reggel egy 50--60 évesnek látszó munkás asszony leugrott az Aréna-ut 9. számú ház 4 emeletéről és nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az öngyilkos személyazonosságát nem tudták megállapítani.

— Csuz és kösvény ellen elismert legkittűnőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ara 2 korona. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér.

x *Felhívjuk olvasóink figyelmét* Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az „Adria”-szállóval szemben létező nőidivat-áruházára.

A biztosító intézetek rejtjelmeiből.

Az alább következő levél, amelyet a maga egész terjedelmében leközlünk, érdekesen világítja meg azokat a visszaéléseket, amelyeket a biztosító intézetek ügynökeik révén üznek. Igaz, hogy a visszaélések rendszerint az ügynökök iniciatívájából erednek, ámde az igazgatóság bizza meg ezeket az ügynököket a maga képviselőségével s ha — mint az alábbi eset is mutatja — a megcsalt fél az igazgatósághoz fordul panaszával, ez vagy nem is válaszol a panaszra, vagy ismét ügynökei révén pereltet.

A biztosítási intézmény fontos tényező a nemzetgazdaság életében s éppen azért fel kell szólalnunk ez esetben is, amelynek ódioma az „Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére Ó cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet” — hosszú című ausztriai intézetre száll. Magyar részről való elnököknek, dr. *Münnich* Aurélnak figyelmébe ajánljuk az esetet, annak a mezőkovácsházai elemi iskolai igazgatónak a megcsalását, aki hozzánk intézett panaszát eképpen adja elő:

Az eset a következő:

Ez év április havában megjelent nálam egy ur, ki bemutatván magát, átadta a következő feliratu névjegyét: Erős J. Ede az Ó cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt álló első katona biztosító intézet főfelügyelője. Azután bemutatta a következő iratokat: az említett intézet igazgatóságától hiteles megbízó levelet. A kultusz miniszter ur rendeletét, melyben azon intézetet a tanuló figyelmébe ajánlatik. S végül az intézet élén álló egyének névsorát, melyben *Nikolics* Fedor báró, *Wojnarovics* Sándor, dr. *Dániel* Gábor, *Nopcsa* Elek báró, *Teleki* Sándor gróf, *Kristóffy* József, *Münnich* Aurél dr., *Josipovics* Géza, *Szerb* György, *Csávossy* Béla stb. nagy nevek fordulnak elő. Magát ekként körül bástyázva, bizalmamat megnyerte, miután előadta a következőket:

1. „Ha tíz éves kis fiamat biztosítom katonai szolgálat esetére ezer korona, besorozás esetére ezer koronára, besorozás esetén ez korona biztosított összeget és hatszáz korona jutalmat kapok.
2. Ha a fiam nem lesz katona, a jutalom elcsesésével az ezer korona biztosított összeget kapom meg.
3. Ha előbb meghalok, a biztosítás díjfizetés nélkül érvényben marad.
4. Ha a fiam előbb meghalt a befizetett összeget kamat nélkül visszakapom.”

En gondolni sem merem azt, hogy a József főherceg védnöksége alatt és oly nagy nevek igazgatása alatt álló intézet főfelügyelője vagy bármi más tisztviselője nem mond igazat. Belementem a biztosításba, kedvezőknek találván a feltételeket, tudván, hogy mint szegény tanító ugysem hagyhatok a gyermekeimre más vagyont,

Erős ur rábeszélésére s az én befolyásom következtében egy *Seres* Lajos nevű paraszt ember is biztosította két fiát.

Es május elsejére, *Seres* Lajos azonnal kérte a kötvény megküldését.

Megérkezvén a *Seres* Lajos kötvénye, méltatlankodással hozta hozzám, hogy félre van vezetve, mert a fent 2 és 3 számmal jelzett — s amiért a biztosításba belement — pontokról egy szó sincs a kötvény feltételei között. Intézkedjem tehát, mert ő az irántam való bizalomból ment bele a biztosításba s neki így a kötvény nem kell.

Már ápr. 19-én, — május 1. helyett — az én kötvényem is megérkezvén, nem bírtam kiváltani, hanem irtam az igazgatóságnak, megírván, hogy főfelügyelőjük félrevezetett s vagy az előadott feltételek szerint állítsák ki a kötvényt, vagy bontsák fel a biztosítást. Eszrevételeimre nem reagáltak, hanem bepörléssel fenyegettek, ha ki nem váltom a kötvényt.

Ékkor egy --- az eljáróság által előttemeztet, --- levélben megírtam, hogy én az intézet élén álló nagynevekért hittem megbízottjuknak, de úgy látszik, hogy az igazgatóság is szolidaritásban van vele, mert ellenkezőleg a hazugsággal kicsikart biztosításokhoz nem ragaszkodna oly görösen. De ha egy szegény tanítónak véresverejtéken szerzett filléreire oly nagy szükségük van, küldjék a kötvényt, mert kiváltom. Nem küldték, hanem bepörlöttek Budapesten s a járásbírósg elmarasztalt.

R.-Kovácsné, 1902. okt. 11.

Teljes tisztelettel:

Lengyel János, áll. q. isk. igazgató.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Tollagi és a Népszínház. Magyarország — ha a ma reggeli lapok színházi rovatait elolvassuk — gyászba borult s legközelebb nyilvánosan égeti meg *Porzolt* Kálmán igazgatót. *Tollagi* Adolfnak, a Népszínház eddigi komikusai egyikének kevesebb fizetést ajánlott fel, mint eddig s a derék színész ezt nem fogadva el, ügyét a ma közölt nyilatkozattal nemzeti ügynek nevezte ki, megengedve a főváros közönségének, hogy átkával sújtsa érte a Népszínházat. Jó, mi bele megyünk a nyilvánosságunk nyitán beleavatkozásaiba, de felszólítjuk Magyarországot néptanítóit, jegyzőit, posta- és távirat-tisztjeit s mindazokat, akik szintén a nemzet igazi nap-számosai volnának, hogy ha nem találnak állást: az ország közönségéhez apelláljanak s ha távoznak valamely állásukból, bucsu nyilatkozatokat intézzenek a közönséghez, megkövetetvén hivatali főlebbvalókat és megátkozván a csalfa körülményt, a mely őket távozásra készíti. Főleg azt veszi rossz néven nyilatkozatában *Tollagi* Adolf, hogy nem bucsuzhatott el az ő közönségétől, amely rajongott érte. Nos, e gravamen iránt kérdést intéztünk *Porzolt* igazgatóhoz, aki annak az indoknak alapján kér enyhe fejtűzést a közvéleménytől, hogy *Tollagi* nem fogadva el a neki felajánlott szerződést, neki sem köszönt a bucsufelépést sem kért, így hát alkalma sem volt azt neki megadni. Ezek után azzal a megnyugvó lelkiismerettel tesszük le a tollat kezünkben, hogy az ország legsúlyosabb gondjainak ügyéhez mi is némi felvilágosító adatot nyújtottunk. A béke és a színész-kultusz nagyra nőtt szelleme legyen velünk.

* Színházak műsora *csütörtökön, október 16-án*: Nemzeti színház: „A létért való küzdelem.” Operaház: „A hugonották.” Vigaszínház: „Csókon szerzett vőlegény.” Népszínház: „A gyimesi vadvirág.” Magyar színház: „Sötét kamra.” Uránia: „Angol élet.”

Pénteken, október 17-én: Nemzeti színház: „A létért való küzdelem.” Operaház: nincs előadás. Vigaszínház: „Csókon szerzett vőlegény.” Népszínház: „Casanova.” Magyar színház: „Sötét kamra.” Uránia: „Angol élet.”

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Gyilkosság a szeméttelen.

— Esküdtészi tárgyalás. —

Ez év január 31-én reggeli 4 óra tájban egy összerongolt koponyájú ember holttestét találták meg a járőrelők a Cséry-léle szeméttelen, az iparvasút vágánya mellett. A halottban *Frick* Jánost, a Cséry-léle szeméttelen egyik munkását ismerték fel.

A megindított bűnvizsgálat kiderítette, hogy a meggyilkolt *Frick* János a szeméttelvező vállalatnál mint kocsis volt alkalmazva. — Feleségével *Kispest* a Rákóczy-utca 138. sz. házában lakott. — *Frick*éknél lakott albérletben több mint egy évig *Grabán* János 29 éves ács és molnár, aki az utóbbi időben mint napszámos kereste kenyerét. Volt ezen *Grabán*on kívül még egy albérlőjük, *Ács* István molnársegéd is.

Grabán István egy évi időtartam alatt lakásról-lakásra követte *Frick*éket. Ennek a ragaszkodásnak az volt a magyarázata, hogy *Grabán* szerelmi viszonyt folytatott *Frick*nével. Ez a benső viszony nem kerülte el a férj figyelmét sem, s mindazon azon törekedett, hogy albérlőitől megszabaduljon, felmondott *Grabán*nak. A gyilkosság idejében *Grabán* — állítása szerint — *Sári-Sápon* járt. Ezen állításai azonban nagyobbbrészt meg lettek cáfolva. Elfogatása alkalmával egy vasuti menetjegyet találtak zsebében. Ez a jegy *Felső-Galláról* Budapestre szólt. Tagadásával szemben azonban bizonyítékot nem lehetett beszerezni ellene s így kénytelen volt a bíróság szabadlábra helyezni.

Grabán a törvényszék a beszerzett bizonyítékok s gyanúkok alapján — a vizsgálati fogság fenntartásával gyilkosság büntetéseért helyezte vád alá.

Ma tárgyalta ezt a bűntényt a büntető törvényszék esküdtbírósa *Zsitvay* Leó elnöklété alatt. A tárgyaláson a vádat dr. *Geszti* Andor kir. ügyész képviseli, vádlottat dr. *Weisz* Ödön védi.

Az esküdtészek tagjainak kisorsolása s a vádlót rendelkező részének felolvasása után elnök *Grabán* Istvánt hallgatta ki.

— Megértette a vádat, bűnösnek érzi-e magát? — Nem. — A további kérdésekre kijelentette, hogy az igaz, hogy *Frick*éknél lakott mint albérlő közel egy évig. *Frick*kel azonban sohasem volt semmiféle kellemetlensége sem.

Horváth György tanu szintén a szeméttelen munkása azt vallja, hogy *Frick*nek gyakorta akadt dolga éjjel is a szeméttelen. Emlékezik rá, hogy *Frick* több ízben panaszkodott neki is arról, hogy felesége az albérlőkkel tart s említette, hogy emiatt nincs is kedve hazamenni.

Ács István malommunkás együtt lakott *Grabán*nal *Frick*éknél. Elnök felszólítására előadta, hogy május 17-én mikor kihallgatásról ment el, találkozott *Frick*nével, akitől zálogba visszatartott ruháit kérte. *Frick*né erre azt mondta neki, ne busuljon, megkapja a ruháit, amelyek *Kőbányán* a lányánál vannak. Ez alkalommal szóba került a gyilkosság is. Tanu kérdezte *Frick*nével, miért ártotta bele magát ilyen dologba, mire az asszony megjegyezte, hogy nincsen nagy baj.

— Hogyan van az mégis, hogy *Grabán* be van fogva? —

— Egy kicsit elhibáztuk a sort, — mondotta az asszony s ekkor még azt is megjegyezte, hogy a leánya szerette volna férjül *Grabán*t, de, ugymond én megmutatom, hogy *Grabán* az enyém lesz.

— Volt még egyébről is szó? —

Frick Jánosné, a meggyilkolt felesége tagadta tanuvallomását, hogy neki *Grabán*nal benső szerelmi viszonya lett volna. Férje az utóbbi időben ok nélkül féltékenykedni kezdett, s ez megrontotta egy kissé köztük azt a jó egyetértést, amelyben éltek. — *Ács* János tanu azon vallomása, hogy ő a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatás után dicsékedett volna ez előtt azzal, hogy milyen ügyesen adott jelt *Grabán*nak, *Frick*né megjegyzi, hogy nem igaz.

Dolleschall bíró: Miért iratták át *Grabán* nevére a lakást? —

— Mert féltünk, hogy lefoglalják a holmiainkat, ezt különben férjem tanácsára tettük.

Dr. *Geszti* ügyész: Megnevezte magát a férje? —

— Nem.

— A vizsgálóbíró előtt többször vallotta, hogy a férje kékre zöldre verte!

— Igen, de ez nem mostanában, hanem régebben történt.

Dr. *Weisz* Ödön védő: Haragszik magára *Ács*?

— Hogyne, hiszen be is pörölt.

A védő ellenezte *Ács* János Samu megeskötését, mert ellenséges viszonyban áll *Frick*nével. Ellenzi azért is, mert a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatás utáni, *Frick*nével való beszélgetéséről csak most tett említést, holott ezt kötelessége lett volna nyomban bejelenteni a vizsgálóbírónak. *Ács* János tanu a bíróság megeskötte.

§ *Roulette* bank a *Wesselényi-utcában*. Nagy feltűnést keltett annak idejében a rendőrségnek az a felfedezése, hogy a *Wesselényi-utca* 12. házában *Grosshändler* Sámuel magánzó *roulette* bankot tart.

A rendőrség feljelentést tett ez ügyben a büntető járásbírósnál *Grosshändler* Sámuel s mindazok ellen, akiket a lakásban talált. A büntető járásbírósnak csakis *Grosshändler* itélte el a kihágási büntetőtörvénykönyv 87. §-a alapján tiltott szerezésejének miatt egy havi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre. Felebbezés folytán felkerült az ügy a kir. törvényszék felebbezési tanácsához, amely ma *Tóth* Ernő elnöklété és *Soós* Kálmán bíró előadása alapján tárgyalta másodfokban. A törvényszék nem látta beigazoltnak azt a tényt, hogy a lakásban roulettet játszottak volna, s hogy a bankot *Grosshändler* adta volna. s ez alapon dr. *Okolicsányi* Géza védelme után a vádlottat — az első foku bíróság ítéletének megváltoztatásával — felmentette a vád alól.

KÖZGAZDASÁG

Vasuti tarifák. *Szegeden* most folynak az osztrák-magyar, a nyugotmagyar-osztrák és az osztrák-magyar-bosnyák vasutak kötéleki forgalmát illető tanácskozások, melyek különös fontosságú tárgyát a folyó év november 30-án és december 31-én lejárató díjkezdmények, valamint a leszállított közvetlen díjtételek képezik. Ezen konferencián elhatározottat, hogy a *re-factiák* és a közvetlen kedvezményes díjtételek Magyarország és Bécs között 1903. február végéig változatlanok maradnak; a Bécsen fölül fekvő állomásokra érvényes kötéleki díjtételek pedig, melyek egyébként még nincsenek is felmondva, visszavonásig, de legkésőbb 1903. december végéig érvényben hagyatnak. Az után a sok hírlapi polémia után, amely ezen tanácskozást megelőzte, mindenesetre megnyugtatólag hatnak a fentemlített határozatok, mert így elegendő idő marad arra is, hogy az új díjtételekkel, azok közzététele után a szállító-közönség foglalkoztasson és azokat tanulmányozhassa.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonatőzsde.

Készárúüzlet.

Külföld némileg szilárdabb jelentései bár közvetlen jelentőséggel nem bírnak ez idő szerint piacunkra, mégis ez indította leginkább a malmokat élénkebb keresletre. A kínálat nem alkalmazkodott eléggé a helyzethez és így a forgalom — bár láthatólag elég áru volt a piacon — 20000 mm.-át tett ki buzában 5 fillérrel magasabb árak mellett.

Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki*: 850 mm. 82 kgr. 7 K. 92 és fél fillér, 100 mm. 82 kgr. 7 K. 80 fillér, 100 mm. 82 kgr. 7 K. 80 fillér, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 80 fillér, 300 mm. 82 kgr. 7 K. 82 és fél fillér, 100 mm. 80 kgr. 7 K. 82 és fél fillér, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 80 fillér, 250 mm. 81 kgr. 7 K. 85 fillér. 100 mm. 81 kgr. 7 K. 57 és fél fillér, 400 mm. 81 kgr. 7 K. 82 és fél fillér, 250 mm. 80 kgr. 7 K. 75 fillér. 100 mm. 80.5 kgr. 7 K. 75 fillér, 100 mm. 80.5 kgr. 7 K. 72 és fél fillér, 100 mm. 80 kgr. 7 K. 70 fillér, felső. 100 mm. 89.5 kgr. 7 K. 45 fillér, felső sárga 100 mm. 80 kgr. 7 K. 75 fillér, 200 mm. 80 kgr. 7 K. 72 és fél fillér, 1000 mm. 80 kgr. 7 K. 70 fillér, 200 mm. 78.5 kgr. 7 K. 47 és fél fillér, mind három hónapra.

Fejérmegyei: 1750 mm. 78,2 kgr. 7 K. 45 fillér, mind három hónapra.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 kgr., 7 K. 35 fillér, sárga, 100 mm. 80 kgr. 7 K. 25 fillér, büköny, 500 mm. 79.9 kgr. 7 K. 37 fillér, 200 mm. 79 kgr. 7 K. 52 és fél fillér, 300 mm. 77.8 kgr. 7 K. 52 és fél fillér, sárga, 150 mm. 79 kgr. 7 K. 40 fill., 100 mm. 78 kgr. 7 K. 45 fillér, 100 mm. 78 kgr. 7 K. 25 fillér, sárga, 2000 mm. 76.2 kgr. 7 K. 35 fillér mind három hónapra.

Licskai: 1100 mm. 80 kgr. 7 K. 75 fillér három hónapra.

Szt. Tamási: 1000 mm. 77 kgr. 7 K. 60 fillér három hónapra.

Adai: 1300 mm. 77 kgr. 7 K. 55 fillér három hónapra.

Dunai: 2700 mm. 77.5 kgr. 7 K. 30 fillér három hónapra.

Rozs: 900 mm. 6 K. 40 fillér, 200 mm. 6 K. 40 fillér, 100 mm. 6 K. 35 fillér, 100 mm. 6 K. 40 fillér, 200 mm. 6 K. 35 fillér, 200 mm. 6 K. 32 fillér, 100 mm. 6 K. 30 fillér, 100 mm. 6 K. 35 fillér legfinomabb készpénz fizetés mellett.

Árpa: 300 mm. 5 K. 50 és fél fillér, készpénzfizetés mellett.

Zab: 300 mm. 6 K. 25 fillér, 200 mm. 6 K. 15 fillér, 100 mm. 6 K. 05 fillér, 100 mm. 5 K. 95 fillér, készpénzfizetés mellett.

Tengeri: 100 mm. 6 K. 38 és fél fillér, 100 mm. 6 K. 26 fillér, készpénzfizetés mellett.

Az árak 50 kilogramonként koronaértékben értendők.

Határidőüzlet.

Rövid dicsőség volt a contremennek; a két napos lanya irányzatot ma ismét szilárdabb hangulat váltotta fel és a fedezések újabb folytatása az októberi árfolyamok emelkedését eredményezte. Áprilisa a vélemény lanyaabb volt és így e két főhatáridő hónapközti különbözet ma már 3 fillérre zsugorodott össze. Felmondás ma sem történt és így előreláthatólag a fedezéseknek még jelentékeny folytatása leend, aminek következményem lehet másmint hogy az októberi határidő emelkedik, az áprilisi pedig visszamarad és beáll a „deport.” A forgalom egyébként nem nagy, mert a vállalkozás újabb üzletekre hiányzik.

Délben jegyez:

Októberi buza	7.25— 7.26.
Áprilisi buza	7.28— 7.29
Októberi rozs	6.41— 6.42
Áprilisi rozs	6.48— 6.49
Októberi zab	5.98— 5.99
Áprilisi zab	6.13— 6.14
Máj. tengeri	5.72— 5.73

Értéktőzsde.

Előtőzsde. Osztrák hitel 679.—, magyar hitel 716.50, 4 százalékos arany —, korona —, le-számitoló —, jelzálog —, rimamurányi 481.—, államvasut 706.50, déli vasut —, Alpesek 352.—, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közüti vasut 617.— korona.

Zárlat. Osztr. hitel 679.—, magyar hitel 717.—, 4% aranyj. —, korona —, le-számitoló 455.—, jelzálog 474.—, rimamurányi 481.50, államvasut 707.—, déli vasut —, alpesi 354.— márka —, városi villamos 326.—, ipar és kereskedelmi bank —, közüti vasut 617.50.

Laptulajdonos:

A „MAGYARSÁG” lapkiadó-vállalat.

Telefon számunk: 15/

Fiókküzetünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

- 1 legújabb angol homespun női gallér 110 cm. hosszú, remek színekben . . . 0.50 frt.
- 1 nagyon elegáns francia batizst pongyola . . . . . 4.50 "
- 1 elegáns utcai ruhára való angol zephyr, minden hozzávalóval és díszszel 2.50 "
- Legfinomabb francia battist teljes ruhára, minden hozzávalóval és csipkedíszszel 2.05 "

- Francia delein, remek színek és mintákkal, egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és díszszel (7 m.) . . . 4.- frt.
- Legfinomabb Cloth, remek színekben, selyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenkint . . . . . -70 "
- 1 ablakra való csikos tunis-szővet függöny bordó, teget és crém színben 1.50 "

- Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint —.20, —.30, —.35, —.50, —60 frt
- 1 legfinomabb cloth vagy cachmir paplan 2 személyre való, minden színben 4.50 "
- Paplanlepedő finom vászonból . . . . . 1.80 "
- 1 vég remek Herczeg-vászon 30 rőt. . . 5.25 "
- 1 vég dunna-vászon 30 rőt. . . . . 3.95 "
- 1 vég finom chiffon 30 rőt. . . . . 4.75 "
- 1 vég lepedő-vászon varrás nélkül. . . 7.50 "
- 1 vég czérna-kanavász 30 rőt. . . . . 3.80 "

Vidékre utárvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

HERCZEG és HORVÁT BUDAPEST, VII. ker. Kerepesi-út 52. sz. a. Adria-szállóval szemben

SZINHÁZAK.

Péntek, 1902. október 17-én.

M. kir. Operaház.

A denevér
Kezdete 7 órakor.

Nemzeti színház.

A létért való küzdelem
Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Casanova
Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Csókon szerzett
vőlegény
Kezdete fél 8 órakor.

Mgyr színház.

A sötét kamra.
Kezdete 7 órakor.

URÁNIA

Angol élet.
Kezdete 7 órakor.

KÁVÉ

tartós vászonzacskóban
4½ kiló Cuba-kávó . . . . . frt 7.50
4½ . . . . . Gyöngy-kávó 7.50

Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Ügyes és megbízható
hirdetési ügynökök
fixfizetés és provízió mellett felvételnek.
Bővebb megtudható e lap kiadóhivatalában.

Alapított 1800-ban. * Alapított 1800-ban
Első hazai zongoragyár!
Hevesi Balázs utóda Harkai M.
zongoragyáros, állami iskolák szállítója,
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyen
bármely külföldi zongorákkal.
Budapest, Deák-tér 6. szám. (Anker-udvar.)
Milleniumi nagy éremmel, kitűnő jó és szép
munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért 1893.
évi iparegyesületi ezüst-éremmel kitüntetve.
Elvállalok minden e szakmába vágó javítást,
hangolást és levágást.

PÓVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató
Nagymező-utca 17.
Előszőr
A második ágy
Ánokes bohózat 1 felv. Iria Zboray Alad. Zsónjót Zboray Ábris.
Továbbá: La Roland lángtűcsesző. Lea Leony szürett
Paul Martinetti, Fukušimas, Egger-Rieser
stb. stb.
Kezdete 8 órakor.
Téliertben reggel 5 óráig Vörös Elek
czigányzenekara.

Férfiak ingyen kapnak.
Elyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített
erőt újra meghozza, Próbacsomag s egy száz
oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, in-
gyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a
legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely meg-
mentett ezeket, akik fiatalkori kihágások foly-
tan nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített
férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az inté-
zet, hogy egy ingyen csomag orvosságot, magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a
házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mind-
azok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi
bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikás baj-
okban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.
Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat,
ahol a megerősödés szükséges, csodás eredménnyel
gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.
Oregon, fiatal egyaránt irhat a State Medical in-
stitutnak az alant jelzett címre, ahonnan a csoma-
got rögtön elküldik.
Az intézet leginkább azokat akarja meg-
menteni, akik kezelés czéljából az otthonukat
nem hagyhatják el. A próbacsomag megmu-
tatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivé-
telem nem tesz. Mindenki irhat érte bárholnan ma-
gyarul, mire titoktartás mellett postafordultával
egy ingyen csomag orvosságot kap, magyarázó
könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szé-
pen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni:
A levelet így kell címezni:
State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort
Wayne Ind. Amerika,
A levelek mindig bérmentesítendők.

RUJDER-kávéház
Podmaniczky-utca 37. Csengery-utca sarok.
Ma és minden este
valamint minden vasár- és ünnepnap délután

Balázs Gusztó
egri hírnöves szelista teljes zenekerével hangver-
senyt tart Dreher-féle palacsintán. — Olcsó árak! — Buffet
Pontos kiszolgálás! Jó magyar borok! Separé! Egész éjjel nyitva.
Telefon 20-21. Telefon 20-21.

A megszünt **HATSCHKEK MIKSA** cég
tulajdonosa: **HATSCHKEK IZIDOR** látszerész, Budapest.
Ideiglenes helyisége:
IV., Irányi-utca 12. (Váci-utcai sarokház.)

Színházi látások: 1 frtől feljebb. Kitűnő vadász- és
verseny-tárcsák 8 frtől feljebb. Szemüvegek, orr-
szorítók és lorgnettek 1 frtől feljebb. Légzőmérék
4 frtől felj. Nőmérék 40 krtól felj. Orvosi hőmérők.
MUSZEMEK
dús választékban, (nalam minden
fajdalom nélkül be is tételnek.)
Állat- és bábuzemek.
Jelmez és népviseletű fényképek (színes)
nagy választékban.
Fényképező gépek 2 frt 50 krtól feljebb.
Fényképezési felszerelések olcsó árakért.
Bizományi raktár:
Gummi- és halhólyag-óvszer és női szivacs. Tucatja
1 frtől 10 frt. A lega. titoktartás mellett küldenek el.
Kitűnő minőségű (valódi párisi) szappan:
„Savon perfectionné” drbja 30 kr. tucatja 3.40.

Butor
készpénzért vagy részlet-
fizetésre legolcsóbban
Fuchs Eödegnál kapható
BUDAPEST, VIII., József-körút 26.
Képen árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva
és bérmentve utárvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1.15	1.20	1.30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	1.40	1.60	2.-
1 kiló Mocca-kávé	1.40	1.60	2.-
1 kiló Arany Jáva	1.40	1.60	2.-
1 kiló igen finom pörkölt kávé	1.30	1.60	2.-

Eisele-kávéraktár
BUDAPEST,
Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Minden gondot és fáradságot
megtakarítanak a t. butorvevők, ha egy-
szerűen a régi, elismert hírnevű
Sárkány és Schütz
butorcéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben
fordulnak, a hol is mindenkor dusan fel-
szerelt raktára található a minden faj-
tájú masszív kivitelű butoroknak a legju-
tányosabb áron irásbéli jótállás mel-
lett.
Személyes meggyőződésre kéri fel a t.
butorvásárló közönséget
Sárkány és Schütz
butorvég, kárpitosok és díszítők
Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és a
legtartósabb bőre, nem kell víx-
elni, viselethen pedig szép és
elegáns. Mértékül elegendő a
lábnak papirosan való körül-
rajzolása. — Kizárólag sa-
ját készítmény. Föltét-
len jó állás. Ár-
jegyzék ingyen
és bérmentve.

Borjubőr sima, stapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.-
Borjubőr bergsteiger, gavalier forma 3.20. Box-calf, berg-
steiger, feltűnő elegáns 4.-. Divatos barna bagaria berg-
steiger, elegáns 4.-. Lakk, cugos v. bergsteiger 4.-. Női
zerge cugos v. fűzős 3.-. Box-calf fűzős 3.50. Barna di-
vatos fűzős v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50.
Gyermekcipők 3 évig 1.-.

Nem tetszőt készíttünk kiserőleket.
Agular Ede
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 22. sz.
az Uránia-színházzal szemben.

BUTOROK

aj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. esodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Mindennemű **TANSZEREK**, füzetek, rajztömbök, festékek stb. olcsó áron kaphatók.

BARTA LAJOS papir-író- és rajzszerekeskedésében Budapest, V. ker., Lipót-körut 20. sz. a.

Teljes házi előnyomda

csak 4 korona, mely áll 25 drb. különféle himbözömintából, 1 állandó festékpárna, mely 5 évig magától adja a festéket. Feltétlenül szükséges minden családnál. A megrendelésnél a monogramok betűjét kérem. Küldök utánvéttel vagy az összeg előre beutalása után. Cim: Klein Samu, Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 45.

Olcsó, megbízható,

szabómester, Szűcs Lajos Bpest, Nyár-utca 8., aki 12 forintért finom szövetből készít egy teljes férfi-öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot mérték után, a legújabb divat szerint. Mielőtt ruhát rendel, sziveskedjék saját érdekében mintákat mértékveteli utasítással kérni, melyet rögtön ingyen küld.

Értesítő iroda,

Okmányszerző vállalat Budapesten, VII., Kertész-utca 31. Házassági és egyéb ügyekben beszeres minden okmányt: miniszteri fölmentéseket, dispensatiót stb. Továbbá eljár jogtanácsosa közbenjöttével adó, anyakönyvi, állampolgársági, honosítási, illetőségi, ipar, italmérési, katonai, kiviteles nőstülési, névmagyarosítás, nagykorúsítás, örökösödés, örökbefogadás, tőzsde, utóanyakönyvezési, utólevél megszerzési és más egyéb mindentügyekben. Az ügyek sürgős és sikeres lebonyolításáért szavatosság vállalatik.

Egyházi szerek, lobogók, képek és könyvek legocsóbban kaphatók:
Szűcs és társánál Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

Magyarország első egyenruha készítő intézete
BUDAPESTEN, Váci-utca 35. szám alatt.

A világ legújabb utazó-bőröndjét legolcsóbban a legfinomabb minőségű 10 kor., 15 kor., 20 kor., 30 kor., 40 kor., 50 kor.

ÜZLETÁGAINK:
EGYENRUHAK. Magyar díszruhák.
LIBERTIAK. Polgári ruhák.
FÉRHÉRMÉNYEK.
VIVOSZEREK. Párbajszerek. Fegyverek és forgópisztolyok. Kardok, szarkantynk. Erdőjeltek és szallagok.
Utazó bőröndök. Bőrminték. Arany és ezüst himzések, Zászlók, stb.

Vívó- és párbajszereket: kardok 4-8-8 kor., ducák 5-8-12 kor., kostyúk 2-3-4 kor.

Kalapokat: egyenruhához és polgári használatra 4-6-8-7-8 korona.

Képes árjegyzéket minden okhri kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Kávé és tea árak:

1 kiló háztartási	1.20	frt.
1. verseny Portorikó	1.30	„
1. Portorikó	1.50	„
1. gyöngy, finom	1.50	„
1. mokka	1.40	„
1. mokka, legfinomabb	1.60	„
1. arany Jáva	1.40	„
1. arany Jáva, legfinomabb	1.60	„
1. Kuba, finom	1.70	„

Küldösem ajánlom kitűnő frissen pörkölt kávéimat.

1 kiló vegyes pörkölt	1.40	„
1. finom pörkölt	1.60	„
1. Kuba, pörkölt	1.80	„

Kávéhoz csomagolható:

1/4 kiló Mandarin-tea csász. kev.	1.60	frt.
1/8 kiló Mandarin-tea csász. kev.	0.85	„
1/4 kiló háztartási tea	1.25	„
1/8 kiló háztartási tea	0.65	„

1/2 kiló postaszák megrendelésnél már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld.

Balogh László kávé- és teakivíteli üzlete
BUDAPESTEN.
Főutca: VII., Hottenbiller-utca 12 a. Fiók-üzletek: VI., Andrássy-ut 38. és VII., Dohány-utca 61.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos ezer leste a szürke haj elpáncsolására háttérrel elhasználták. Sok kísérlet után végre sikerült. **Huszár-féle**

Hajregenerator-ában

egy határozott szert talált, melyel megőrülte haj és szakáll a volt hajszín, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbor és fejbőr megbeszélődne. 1 kis üveg 2 kor., nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Főutca József Gyógyászati és Szépségápolási Intézetében, Váci-körut 17. sz.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház

Budapest

Agulár Dávid

Erzsébet-körut 6/a szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás. Ingyen szines vagy fekete bőrkenőcs vagy suvix. Tartósságáért írásilag jótállok.

Nem letelés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszadom.

Női-cipők:	Férfi-cipők:
Zergo, cugos v. fűzős 3-30	Borjúbőr, cugos, sima v. bojtós 3-30
Zergo, cugos, kesztyűzár 3-30	Vix-calf, fűzős v. bojtós 3-20
Soró, lakk v. kesztyűzár 3-30	Föltűző elegáns box-calf 4-
Zergo v. szines kereszt-csattal 2-20	Pincércipő, elegáns sarok 1-20
Lestia, szivalku cugos 2-30	Szögényeknek úri v. női cugos 2-30

Gyár saját háromemeletes házban, 80 lakóval, hel több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurrenciá ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 díratos ábrával bérmentve és ingyen.

Legjobb árban veszem forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, és eladok.

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST, IV., Koronaheroeg-utca 3. szám.

GEDULDIGER HUGO
első magyar ruggyanta-bélyeggyár és véso-intézet

Budapest, VI. ker., Váci-körut 17. szám.
Minta-árjegyzékek ingyen.
Viszontelárusítók kerestetnek.

Rendkívül olcsó

Szt.-Lőrinczi PORCELLÁN fest. GYÁR

Városi raktár:

Teréz-körut 32. szám.

Finom festés. 6 szem. 26 drb.	
Étkező készlet, finom	frt 6.50
szegély, fin. festés, arany.	8.50
rococo díszes festés, dus arany.	10.50

12 személyre.

Étkező készlet, fin. fest. arany	frt 20.—
dus aranyozással, disz.rococo fest.	28.—

Modern. Ujdonság! Elegáns.

Étkező barokk ibolyavirág dus arany. 6 személyre	frt 14.—
ugyanaz 12 személyre	30.—
remek étkező minden minta nélkül, finom porcellán, szép fazon, dus arany. 6. személyre	16.—
ugyanaz 12. személyre	35.—

Elegáns, finom festés.	
Tea-készlet, elegáns, 6 szem.	frt 3.75
ugyanaz 12 szem.	9.—
rococo díszes fest., dus aranyozással 6 személyre	4.75
ugyanaz 12 személyre	8.—
Kávé-készlet, finom, 6 szem.	3.75
6 személyre, csavart díszes fin.	4.75
Mocca-készlet platauval	6.50
Csiszolt fin. üvegkészlet 6 személyre	9.50
csillagvéssett	12.50
Függő-lámpák, majolika 5 frittól feljebb.	
35 cm. ernyő átmérő	9.—
40 cm. „	15.—

Vidéki megrendelésnél kérjük a minta színzetét és virágját megnevezni.